

Příklad 1

Podnik vynaložil na výrobu deseti výrobků náklady v úhrnné výši 100 Kč. Osm z nich prodal za 120 Kč. Zjistěte hospodářský výsledek, nákladovou a výnosovou rentabilitu podniku ve sledovaném období.

Příklad 2

Podnik vynaložil na výrobu deseti výrobků náklady v úhrnné výši 100 Kč. Došlo však k prodeji všech výrobků za 150 Kč. Zjistěte hospodářský výsledek, nákladovou a výnosovou rentabilitu podniku ve sledovaném období.

Příklad 3

Ve sledovaném období byly vynaloženy celkové prvotní náklady ve druhovém členění ve výši 200 Kč (spotřeba materiálu 80, mzdy a pojištění 50, odpisy 40, nakupované služby 30). Při vynaložení těchto nákladů bylo vytvořeno 20 ks jednotek výkonů (např. ks výrobků). V tomto období bylo prodáno 16 výkonů za tržní cenu 12 Kč/1 ks (cena bez DPH).

1. Jaký je hospodářský výsledek v daném období?
2. Zjistěte rentabilitu nákladů (ziskovost nákladů) a rentabilitu výnosů (ziskovost výnosů).

Příklad 4

Ve sledovaném období bylo vyrobeno 20 ks výrobků, na které bylo vynaloženo v útvarech hlavní výroby 200 Kč nákladů (spotřeba základního materiálu, mzdy a pojištění výkonných pracovníků, odpisy výrobního zařízení, nakupované služby). Celkové náklady na 24 ks prodaných výrobků v účelovém členění nákladů byly 240 Kč. Tržní cena 1 ks výrobku je 12 Kč.

1. Jaký je hospodářský výsledek v daném období, jaká je základní struktura položek pro jeho zjištění?
2. Zjistěte dosaženou rentabilitu nákladů (ziskovost nákladů) a rentabilitu výnosů (ziskovost výnosů).

Příklad 5

PŘÍKLAD

Podnik poskytující poradenské služby Rádcí, s. r. o., evidoval v průběhu roku těchto 6 oblastí účetních transakcí:

I 1. I Mzdy:	I 20 mil. Kč	I 2. I Telefony:	I 3 mil. Kč
I I - poradci	I 5 mil. Kč	I I - poradci	I 2 mil. Kč
I I - šéf a účetní	I 4 mil. Kč	I I - šéf a účetní	I 1 mil. Kč
I I - obchodní zástupce	I	I I - obchodní zástupce	I
I 3. I Odpis kopírky používané	I 5 mil. Kč	I 4. I Propagace firmy	I 9 mil. Kč
I I poradci	I	I I (přijatá faktura)	I
I 5. I Spotřeba kancelářského	I 1 mil. Kč	I 6. I Vystavené faktury za	I 80 mil. Kč
I I materiálu poradci	I	I I poradenství klientům	I

Jaké marže podnik dosáhl? Porovnejme druhovou a účelovou výsledovku.

Příklad 6

Výrobce ve svém podniku naplánoval a zjistil dle skutečnosti tyto hodnoty ve spotřebě materiálu:

Položka	Jednotka	Cena
Spotřeba materiálu	Kg	Kč / kg
Plán	300	15
Skutečnost	320	16

1. Vypočítejte celkovou odchylku nákladů v peněžních jednotkách.
2. Vypočítejte, jak na se na této celkové odchylce podílel růst ceny a růst spotřeby.

Příklad 7

Podnik plánoval materiálové náklady ve výši 1 000 Kč, mzdové náklady ve výši 1 500 Kč a tržby ve výši 10 000 Kč. Po uplynutí daného období byly z účetnictví zjištěny tyto skutečné veličiny: materiálové náklady ve výši 900 Kč, mzdové náklady ve výši 1 500 Kč a tržby ve výši 9 000 Kč. Stav výchozích a konečných veličin je zachycen v následující tabulce:

Položka	Jednotka	Cena
Spotřeba materiálu	Kg	Kč / kg
Plán	50	20
Skutečnost	48,65	18,5
Spotřeba pracovního času	Hod.	Kč / hod.
Plán	25	60
Skutečnost	24	62,5
Prodej výrobků	Ks	Kč / ks
Plán	100	100
Skutečnost	90	100

Veškeré výsledné hodnoty budou zaokrouhleny.

1. Vypočítejte materiálovou odchylku, a jak se na této odchylce podílel růst ceny a růst spotřeby.
2. Vypočítejte mzdovou odchylku, a jak se na této odchylce podílel růst ceny (mzdové sazby) a jak růst spotřeby pracovního času.
3. Vypočítejte odchylku v tržbách, a jak se na této odchylce podílel růst ceny a jak růst prodeje.